

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že zrušil usnesení prvního soudu a přikázal mu, by pokračoval v projednání pozůstalosti bez ohledu na domnělý rozpor mezi dědickými přihláškami.

Důvody:

Stěžovatelé napadali usnesení prvního soudu ze dne 28. března 1931, v němž bylo podle §§ 125, 126 nesp. říz. jen rozhodnuto, že Anna B-ová má vystoupiti proti nim jako žalobkyně, nikoliv jeho usnesení ze dne 8. března 1931, v němž byly přijaty na soud přihlášky dědiců ze závěti a Anny B-ové ze zákona. Nebylo proto toto usnesení předmětem stížnosti a důsledkem toho netýkalo se ani nyní napadené rozhodnutí druhé stolice přijetí přihlášek. Vzhledem k tomu není třeba řešiti otázku, zda stěžovatelům jako spoludědicům proti tomu příslušelo právo ke stížnosti. Předmětem přezkoumávání jest jen opatření prvního soudu v usnesení ze dne 28. března 1931. Podle § 9 nesp. říz. může ten, kdo se cítí stížen opatřením první stolice, podati stížnost. Oním opatřením jsou přihlášení dědici ze závěti dotčeni na svém právu, by pozůstalostní řízení, na jehož základě bude jim pozůstalostní jmění odevzdáno, nebylo zbytečně protahováno. Tím, že pozůstalostní soud až do pravoplatného vyřízení sporu, který má zahájiti Anna B-ová, posečká s projednáním pozůstalosti, utrpěli by stěžovatelé na tomto svém právu újmu, a nelze jim upříti oprávnění ke stížnosti. Stížnost jest opodstatněna. Řízení podle §§ 125, 126 nesp. říz. může býti zahájeno a rozhodnutí v něm vydáno jen, je-li rozpor mezi přihláškami dědiců. Anna B-ová však dědičkou není. Neboť nárok svůj opírala o zákonnou posloupnost. Jí se však nemůže dovolávat, ano její manželství se zůstavitelem podle jejího vlastního udání bylo rozloučeno (§ 1266 obč. zák., rozh. čís. 831 sb. n. s.). Nebylo tu tedy předpokladů podle zákona k onomu opatření a porušen byl zřejmě i usnesením prvního soudu i potvrzujícím je usnesením rekursního soudu zákon v ustanovení §§ 125, 126 nesp. říz. Byl proto dovolací rekurs podle § 16 nesp. říz. přípustný a bylo uznati tak, jak se stalo.

Čís. 11097.

K odůvodnění příslušnosti podle §§ 89, 93, druhý odstavec, j. n. proti všem směnečníkům stačí bydliště uvedené u prvního směnečníka, nebylo-li na směnce udáno zvláštní platební místo.

(Rozh. ze dne 19. října 1931, R I 723/31.)

Směnečný platební příkaz proti Josefu K-ovi, Vojtěchu K-ovi a Jindřichu R-ovi vydal okresní soud v Č. na základě směnky, v jejíž adrese byl nejprve uveden Josef K. bytem v Č. Proti směnečnému platebnímu příkazu podal Vojtěch K. námítky, v nichž uplatňoval mimo jiné místní nepřislusnost okresního soudu v Č., z důvodu, že má bydliště v M., takže jeho obecným sudištěm jest okresní soud v K., že v žalobě není uvedeno,

z jakého důvodu byl žalovaný u dovolaného soudu žalován, patrně že se prý tak stalo podle § 93 j. n. první odstavec, avšak neprávem, poněvadž žádný ze spolužalovaných nemá v okrese č-ském bydliště, ježto se i žalovaný Josef K. již v září 1930 přestěhoval z Č. do P. S o u d p r v é s t o l i c e směnečný platební příkaz ohledně Vojtěcha K-a zrušil. D ů v o d y: Žaloba opírá se patrně o příslušnost podle § 93 první odstavec j. n. a jest podána u zdejšího soudu proto, že Josef K. bydlí v Č. Pokud se týče námítky žalované strany, že se žalovaný Josef K. přestěhoval již v září 1930, tudíž před podáním žaloby z Č. do P., jest sice zprávou policejního úřadu v Č. ze dne 11. února 1931 zjištěno, že byl hlášen v Č. k pobytu jen do 25. září 1930 a že, jak se zjišťuje na základě zprávy městského úřadu v P. hlášen tam k pobytu od 27. ledna 1925, avšak tato okolnost nemá vliv na rozhodnutí, ježto, i kdyby Josef K. skutečně měl stálé bydliště jinde, jest směrodatné bydliště uvedené v adrese směnečnickově, poněvadž jde o právní fikci a zákon ustanovuje, že uvedené místo platí za bydliště směnečnickovo, a protidůkaz jest vyloučen. Podle směnky ze dne 20. dubna 1930 předložené stranou žalovanou sice v opisu, který však byl předložen stranou žalující již v žalobě a proto se uznává za správný, vychází najevo, že u adresy žalovaného Josefa K-a jest uvedeno místo Č. a proto místo toto platí za jeho bydliště. Ohledně žalovaného Josefa K-a jest proto příslušnost tohoto soudu odůvodněna. Avšak na ostatní spolužalované, zejména na druhého žalovaného Vojtěcha K-a, příslušnost tuto nelze rozšířit, ježto proti spolužalovaným ze směnky lze použití jen druhého odstavce § 93 j. n., nikoliv prvního odstavce tohoto §. Spoluzavázané ze směnky nelze jako spolčníky rozepře žalovati u obecného sudiště jednoho z nich, který není i obecným sudištěm všech spoluzavázaných, a zásada tato platí i tehdy, když zvláštní místo platební ve směnce není udáno a když jest více směnečníků, u jichž adres jsou uvedena různá místa. Pak je více míst platebních a každý směnečník, který směnku přijal, může býti žalován u soudu místa u jeho jména udaného a mimo to dotyčný směnečník, jakož i každý z ostatních směnečnicků u soudu svého bydliště. Sudiště společenství v rozepři nelze se v takovém případě dovolávati. Více směnečnicků může býti žalováno, není-li uvedeno ve směnce zvláštní místo platební, jen společně u jednoho soudu, mají-li též obecný, společný soud anebo společný zvláštní soud. Tomu však v souzeném případě tak není, neboť žalovaní mají různá bydliště, platební místo zvlášť ve směnce uvedeno není, a, ježto bydliště žalovaného Vojtěcha K-a, které jest zároveň ohledně něho platebním místem, není v obvodu tohoto soudu, nemůže býti žalován jako spolčník rozepře u obecného soudu prvžalovaného Josefa K-a, jehož obecným soudem jest tento soud (§§ 93, 89 j. n., § 11 čís. 1 a 12 c. ř. s.). R e k u r s n í s o u d zamítl námítku místní nepřislušnosti a uložil prvnímu soudu, by dále ve věci jednal a rozhodl. D ů v o d y: Námítce nepřislušnosti soudu vyhověl první soudce proto, že více směnečnicků může býti žalováno, není-li ve směnce uvedeno zvláštní místo platební, jen tenkrát společně u jednoho soudu, mají-li též obecný soud anebo společný zvláštní soud. Názor ten jest mylný. Žaloba neuvádí, že přísluš-

nost se opírá o první odstavec § 93 j. n., neuvádí vůbec důvod pro příslušnost procesního soudu a také toho není třeba, poněvadž o příslušnosti té nemůže býti pochybnosti. Podle §§ 89 a 93 druhý odstavec c. ř. s. osoby zavázané ze směnky mohou býti žalovány jakožto společníci rozepře u soudu místa platebního. Podle § 3 č. 7 nového směn. zák. může býti platební místo označeno výslovně, jinak platí místo udané u jména neb u firmy směnečníka za místo platební a, je-li udáno více míst, platí první jako místo platební. Tak jest tomu v souzeném případě, kde jsou uvedeni tři směnečníci s různými místy a na prvním místě Josef K. s uvedeným místem Č. Podle toho jest platebním místem Č. a jest nerozhodné, zda toto místo platební jest také skutečně bydlištěm Josefa K-a, zda tedy jest místo to rozhodné pro obecný soud řečeného směnečníka, poněvadž jde jen o označení místa platebního, nikoliv o označení bydliště, a rozhodným pro příslušnost podle § 93 druhý odstavec c. ř. s. jest jen toto místo platební, nikoliv bydliště. Jest proto dovolaný procesní soud ve smyslu shora uvedených zákonných ustanovení místně příslušným a neprávem první soudce námitce místní nepřislušnosti soudu vyhověl (viz také rozhodnutí čís. 9765 sb. nejv. soudu).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Podstatou dovolacího rekursu jest výtká, že rekursní soud posoudil věc nesprávně po právní stránce, maje za to, že není třeba, by žalující strana v žalobě nebo do konce jednání v první stolici udala důvod příslušnosti dovolaného soudu, není-li tento soud též obecným sudištěm žalovaného. Opak vyplývá prý z ustanovení § 41 druhý odstavec j. n. Než výtká tato neobstojí. Podle § 41 j. n. má soud z úřadu zkoumati svou příslušnost. Toto zkoumání děje se v občanských rozepřích na základě údajů žalobcových, leč by soudu již bylo známo, že jsou nesprávné. Údaji žalobcovými míní tu zákon všechna tvrzení, z nichž lze usouditi na příslušnost dovolaného soudu, leč že by šlo o příslušnost podle § 104 j. n., jejíž důvod jest vykáhati již v žalobě. Pravidlem nemusí tedy žalobce vůbec udati důvod soudní příslušnosti a může ho uvést teprve k námitce nepřislušnosti při jednání o ní ve sporu. Jde o směnečnou žalobu a musila býti procesnímu soudu předložena směnka, an byl o ní vydán směnečný platební příkaz (§ 557 c. ř. s.). Obsah žalobní směnky není sporný a byl právě podkladem žaloby. Podle této směnky jsou trasáty, vyznačenými v adrese na prvním místě Josef K. v Č., pak Vojtěch K. v M. a konečně Jindřich R. v S. Již tento údaj žaloby stačil k odůvodnění příslušnosti okresního soudu v Č. jako soudu místa platebního ve smyslu §§ 89 a 93, druhý odstavec j. n., poněvadž podle § 3 čis. 7 sm. zákona platí místo uvedené u jména směnečnickova, není-li na směnce udáno zvláštní místo platební, za místo platební a zároveň za směnečnickovo bydliště a, je-li uvedeno několik míst, platí za místo platební první z nich, zde tedy místo uvedené u prvního trasáta Josefa K-a, totiž Č. Tedy již podle údajů žaloby byla příslušnost okresního soudu v Č. odů-

vodněna podle §§ 89 a 93, druhý odstavec j. n., které nečiní podmínkou příslušnosti jimi upravené údaj zvláštního místa platebního na směnce, nýbrž zmiňují se o soudu místa platebního vůbec. Nezáleží na tom, že žalobkyně při dalším jednání opírala příslušnost o § 93 první odstavec j. n. a že nepoukázala výslovně také k odstavci druhému tohoto paragrafu, pokud se týče k § 89 j. n.

Čís. 11098.

Souhlasný názor nižších soudů, že jest vypustiti dodatek »obecně prospěšné« z firmy družstva, jemuž nebyla ministerstvem sociální péče přiznána povaha prospěšného družstva, není ve zřejmém rozporu se zákonem (§ 16 nesp. říz.).

(Rozh. ze dne 19. října 1931, R I 778/31.)

Rejstříkový soud vyzval družstvo, by vypustilo ze své firmy dodatek »obecně prospěšné«. Výzva se stala k žádosti ministerstva sociální péče, jež ji odůvodnilo tím, že používáním označení »obecně prospěšné« mohla by býti veřejnost uváděna v omyl, že družstvu byl ministerstvem sociální péče přiznán charakter obecné prospěšnosti ve smyslu čl. 30 stanov Státního bytového fondu pro péči o malé byty, což se ve skutečnosti nestalo. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Podle čl. 16, druhý odstavec, obch. zák. jsou přípustné jen takové přídomky (dodatky) k firmě, jež slouží k bližšímu označení osoby nebo závodu. Již z toho jest zřejmo, že přídomky ty musí odpovídati pravdě a nesmí býti způsobilé, by v širší veřejnosti vzbuzovaly klamné domněnky o osobě neb o závodu. Dopisem ze dne 20. června 1931 požádalo ministerstvo sociální péče v Praze o výmaz označení »obecně prospěšné« z firmy z důvodu, že používáním tohoto označení mohla by veřejnost býti uvedena v omyl, že družstvu tomu byl ministerstvem sociální péče přiznán charakter obecné prospěšnosti ve smyslu čl. 30 stanov Státního bytového fondu pro péči o malé byty, což se ve skutečnosti nestalo. Podle dopisu téhož ministerstva ze dne 25. června 1930 družstvo prohlásilo, že nechce míti nic společného s obecně prospěšnými družstvy, podporovanými státem, a proto družstvu nemohl býti udělen státní příspěvek podle zákona o stavebním ruchu č. 45/30 sb. z. a n. a ježto zákon podporu jiných družstev než obecně prospěšných nepřipouští. Podle toho opověď znění firmy a zápis firmy společenstva v rejstříku společenstev neodpovídá skutečnosti a zásadě pravdivosti ovládající firemní rejstřík, naopak má nesprávné označení povahy družstva, že mu byla přiznána povaha obecné prospěšnosti, a jest proto provedený zápis nepřipustný. Proto bylo napadeným usnesením rejstříkového soudu správně uloženo vyloučení dodatku, uvedeného v doslovu firmy.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací stížnost vytýká napadenému usnesení, jímž bylo potvrzeno usnesení rejstříkového soudu, zřejmý rozpor se zákonem a zmatečnost.